

Moció institucional en defensa dels afectats per la contractació de “participacions preferents” emeses per diverses entitats financeres

Atès que de les 210.000 persones afectades a Catalunya hi ha veïns de Montornès per haver adquirit les conegudes com a “participacions preferents”, producte financer d'alt risc ofert per diverses entitats financeres del nostre poble.

Atès que les “participacions preferents” consisteixen en eines de captació de fons procedents de persones estalviadores, amb molt baixa liquidesa, sense venciment de retorn del capital, i que en la seva remuneració, en rendiment i en retorn del capital inicial, queden subjectes a l'arbitrarietat de l'entitat financera emissora.

Atès que aquest producte financer presenta un gran nombre d'avantatges per a les entitats financeres emissores, atès que el capital captat és comptabilitzat com a fons propi. Per tant, i en raó de les exigències en dotació de capital propi efectuades pel Banc Central Europeu i pel Banc d'Espanya, la promoció de les “participacions preferents” entre les persones clients de diverses entitats financeres alleujava aquestes noves exigències dels ens reguladors esmentats, sense carregar els seus balanços i endossant la responsabilitat a les persones subscriptores d'aquest producte financer.

Atès que les “participacions preferents” són instruments financers emesos per una entitat bancària que paguen un cupó fix durant un venciment indefinit. A trets generals, es caracteritzen per no atorgar drets de veu i vot en la junta general de l'entitat a l'inversor, i en cas de concurs de creditors els inversors es troben just davant dels accionistes, és a dir, que els accionistes serien els últims a cobrar en situació de fallida i els titulars de participacions preferents els penúltims.

Atès que les característiques d'aquestes emissions que cotitzen en mercats desconeguts per a l'inversor del carrer i que deixen al comprador a expenses del venedor en molts fronts tenen unes característiques comunes bàsiques:

La primera és que es tracta d'emissions de caràcter perpetu, la qual cosa significa que el banc o l'empresa emissora no té l'obligació de rescatar-les en cap moment prefixat. És a dir, l'inversor presta els seus diners a canvi d'un dividend anual, però no té clar quan recuperarà el principal. Per aquest motiu cobra importància el mercat on cotitzen les participacions. És l'AIAF, el mercat espanyol de referència per al deute corporatiu o renda fixa privada integrat en Borses i Mercats Espanyols (BME), un parquet molt diferent del borsari on l'abundància de liquiditat brilla per la seva absència i l'accés no és igual de transparent que altres Borses.

La segona peculiaritat és la remuneració. Es fixa en forma de rendibilitat i sol estar referenciada a l'Euríbor amb un diferencial afegit, la qual cosa es cobra en un dividend, amb tots els seus avantatges i inconvenients. Quin és el perill? Que els dividends estan subjectes a l'obtenció de benefici, així que si una entitat entra en pèrdues, té dret a cancel·lar la retribució. En general, solament haurà de pagar dividend si també ho fa amb les accions.

Ajuntament de Montornès del Vallès

I una tercera consideració és que la majoria de les emissions de preferents cotitza amb pèrdues al mercat de renda fixa, així que l'inversor que vulgui recuperar els seus diners de manera unilateral haurà d'assumir que aconseguirà menys del que va donar.

Atès que la venda massiva per part dels bancs i caixes de “participacions preferents” a persones amb escassa o nul·la cultura financera ha constituït un escàndol de proporcions gegantines, una veritable estafa. I això no hauria d'haver succeït si s'hagués complert la directiva europea sobre mercats d'instruments financers (MIFID) que obliga als bancs a sotmetre a un examen als seus clients abans de vendre'ls productes financers complexos. Si desconeixen què estan contractant, l'entitat té prohibit signar el tracte. Això en la teoria, perquè a la pràctica s'ha col·locat el producte a persones amb escassa o nul·la cultura financera, com tothom ja sap.

Atès que a diferència dels dipòsits efectuats a comptes corrents, comptes d'estalvi o comptes a termini, el capital situat a les “participacions preferents” no queda cobert pel Fons de Garantia de Dipòsits, perdent una important seguretat per a la persona estalviadora o inversora.

Atès que en els darrers mesos, i com a conseqüència de la profunda situació de crisi econòmica, moltes de les persones que tenien dipositats els seus estalvis en forma de “participacions preferents” han vist com ni la remuneració compromesa ni la recuperació del capital inicial no són satisfets per diverses entitats financeres.

Atès que la complexitat d'aquest producte financer així com la particular situació econòmica d'algunes entitats financeres ha generat que moltes persones estalviadores no puguin recuperar en cap moment el seu capital inicial, trobant-se en alguns casos amb respostes que incloïen només la recuperació d'una part del capital invertit, perdent-ne bona part, o amb compromisos de retorn de fins a 10 anys.

Atès que cal notar que les “participacions preferents”, en no tenir venciment, només poden ser venudes al que es coneix com a “mercat secundari”, àmbit on la venda és força complicada, sovint a un preu molt més baix que el valor inicial dipositat, i on generalment només la pròpia entitat emissora acostuma a recomprar, també sovint a un preu molt menor que el capital inicial.

Atès que la venda de “participacions preferents” a persones estalviadores s'ha estat duent a terme per part de diverses entitats financeres sota frau, en no informar de forma detallada i acurada tant dels avantatges com dels inconvenients d'aquest tipus d'inversions. De fet, moltes de les persones afectades per les “participacions preferents” són persones amb dificultats per comprendre moltes de les subtilitats de productes financers complexos com aquest. I, tal i com la realitat demostra, sovint diverses entitats financeres han obviat d'explicar a aquestes persones molts dels inconvenients que presenten les “participacions preferents”.

Ajuntament de Montornès del Vallès

Atès que moltes de les persones afectades per les “participacions preferents” són gent gran, pensionista, amb no massa recursos o amb rendes baixes, raó per la que el fet de no rebre la remuneració prevista o promesa, així com els dubtes i dificultats per recuperar el capital inicial, els col·loca en una situació compromesa, difícil, i generadora d'un malestar important.

Atès que l'entrada en vigor de la Llei 6/2011, d'11 d'abril, modifica, entre altres, l'anterior normativa sobre coeficients d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers. En definitiva, suposa la transposició de la Directiva 2009/111/CE del Parlament Europeu i del Consell de 16 de setembre de 2009, que aborda, entre d'altres qüestions, la regulació de les participacions preferents.

Atès que la nova llei ha disminuït substancialment l'atractiu de les emissions de participacions preferents, de les quals van usar i van abusar les entitats financeres durant l'any passat, fins a captar uns 11.660 milions d'euros. No obstant això, les emissions anteriors a la seva entrada en vigor estan excloses de les noves exigències. Són, doncs, milers i milers les persones atrapades per aquest producte que ara no poden recuperar els seus estalvis o si ho fan (a través d'un canvi de participacions per accions ofert per alguna entitat) ho faran amb una considerable pèrdua de valor nominal.

Per tant, i davant de la important incidència que té aquest fet per a moltes persones, que es veuen desprotegides i indefenses per la complexitat d'uns productes financers dels que no han estat correctament informades ni assessorades, el Ple de l'Ajuntament de Montornès del Vallès, per unanimitat, acorda:

Primer. Comunicar als organismes reguladors (Banc d'Espanya i Comissió Nacional del Mercat de Valors) la necessitat d'impulsar una campanya de comunicació per part de les pròpies entitats financeres per tal de garantir la correcta informació per al conjunt de persones afectades, dels seus drets i dels seus deures.

Segon. Demanar al Govern de l'Estat que impulsi un projecte de llei de transparència i qualitat en la comercialització dels productes financers per acabar amb els abusos de les entitats.

Tercer. Instar el Govern de l'Estat a coordinar amb la CNMV la revisió exhaustiva de tots els tests de conveniència amb l'objectiu que el contracte de subscripció de participacions preferents, o de qualsevol altre producte financer de risc, quedi sense efectes legals, en el cas que no sigui un producte adequat al perfil de coneixement de la persona contractant o que no s'adeqüés als riscos que manifestava estar disposat a assumir; que garanteixi que la CNMV faci en el futur correctament les seves funcions previstes per la llei pel que fa a la comercialització a minoristes i que dugui a terme les sancions corresponents a les entitats financeres que han vulnerat la llei ignorant els requisits legals per a la

Ajuntament de Montornès del Vallès

comercialització de determinats productes financers de risc com és el cas de les participacions preferents.

Quart. Instar al Govern de l'Estat a demanar als organismes reguladors que les entitats financeres garanteixin liquiditat en terminis raonables als afectats per aquests productes, dels que no hagin garantit una informació adequada sobre les seves característiques a l'hora de la seva contractació i comercialització.

Cinquè. Que l'Ajuntament posi a l'abast dels ciutadans i ciutadanes de Montornès del Vallès un servei d'assessorament per aquelles persones afectades per la possessió de Participacions Preferents que necessitin informació al respecte.

Sisè. Donar suport des de l'Ajuntament de Montornès a totes les actuacions de les associacions de persones usuàries de les entitats financeres en la informació i defensa de les persones afectades, i en la denúncia de les irregularitats i comeses en la fase de comercialització i contractació d'aquests productes financers.

Setè. Demanar tant al Governador del Banc d'Espanya com a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, que controlen a les entitats bancàries que comercialitzen productes financers amb risc (participacions preferents, deute, obligacions, pagarés de propi finançament), que apliquin amb severitat les normes ètiques i de transparència que cada entitat té, que obliguin a que abans de la contractació en ferm facilitin una oferta per escrit amb les característiques del producte a contractar per poder fer les consultes a tercers.

Vuitè. Recolzar totes les iniciatives legislatives i parlamentàries encaminades tant a la denúncia i divulgació de les males pràctiques abans esmentades, com a la defensa i demanda de restitució dels drets de les persones afectades.

Novè. Notificar aquests acords al Govern de l'Estat, al Govern de la Generalitat de Catalunya, al Parlament de Catalunya, al Banc d'Espanya, a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i a les entitats i associacions del municipi.

Desè. Fer pública aquesta moció a través dels mitjans de comunicació local.

Montornès del Vallès, 3 de maig de 2012